

Hodnocení diplomové práce – posudek oponenta

FG KG RGRG SG UZ

Pohorský Pavel, Bc.

Vymezení a charakteristika oblastí krajinného rázu v Jihomoravském kraji

Oponent: Doc.Ing. Jan Lacina, CSc.

1. Splnění požadavků zadání, aktuálnost a odborná úroveň práce

Náročné požadavky zadání, tedy vymezení odlišných oblastí krajinného rázu (dále OKR) v Jihomoravském kraji, jejich charakteristiky a porovnání s vybranými kraji sousedními, byly splněny. Místo předpokládaných cca 30 OKR jich bylo vymezeno a charakterizováno 39. Diplomová práce (DP) je bezesporu dalším významným příspěvkem ke dlouhodobě a často diskutované problematice hodnocení a územní diferenciaci krajinného rázu. Celkově dobrou odbornou úroveň DP bohužel snižuje poměrně velké množství gramatických i věcných (místopisných) chyb.

2. Využití odborné literatury - orientace autora v české a zahraniční literatuře, korektnost citací

Většina významných titulů domácí literatury, týkající se problematiky hodnocení krajinného rázu, byla v DP využita. Chybí však jakákoliv zmínka o řešení obdobné problematiky v sousedních státech.

3. Volba vhodných metod a jejich zvládnutí

Vhodně byla využita celostátně často aplikovaná metodika hodnocení krajinného rázu I. Vorla s přihlédnutím k přístupům J. Löwa.

4. Interpretace výsledků, jejich diskuse a konfrontace s dosud publikovanými výsledky jiných autorů, rozlišení vlastních a cizích myšlenek

Až na pár vět v závěru chybí diskuse. Postrádám především nástin možností praktického využití diferenciaci území na OKR v územním a krajinném plánování.

5. Struktura textu, jeho vnitřní provázanost a splnění všech náležitostí práce

Text je přehledně a logicky uspořádán, téměř každá OKR je charakterizovaná podle jednotné osnovy včetně tabulky nejvýznamnějších identifikovaných znaků krajinného rázu. Vyžadované náležitosti práce jsou splněny. Stylizace textu je však místy poněkud neobratná až zmatená.

6. Formální úprava práce včetně grafických příloh

Formální úprava textové i mapové části DP je dobrá.

7. Věcné a formální připomínky k práci (s uvedením konkrétní stránky diplomové práce)

Množství gramatických chyb se týká zejména špatného a nejednotného psaní velkých písmen zvláště u místních jmen, zdaleka ne vždy je ctěna shoda podmětu s přísudkem, chybějí koncovky apod.

- špatná počáteční písmena, např.: Moravských Markrabat (str.22), nářečí Hanácké (str.27), Hanácký dialekt (str.24), Lomnický zámek (str.38), průmyslové brněnsko (str.62), pohled od Severozápadu (str.71), území Lednicko-Valtického Areálu (str.101), výskytu Karpatských flyšů (str.108), je zde Zámek Milotice (str.124)
- špatné koncovky, např.: byly tato území (abstrakt), mohutná svah (str.27), kde se nacházejí pět oblastí (str.28), vznikly zamokřená místa (str.38), Jedovnice byla (str.50)
- zkomolené místní a další názvy, např.: Žerovnická hrást' (str.28), Žirovnická hrást' (str.55), travnatá pružina (str.30), Sýkoř od Kozákova (str.37), Tasice (str.38), Perštějnu (str.41), v Nové Hvězdici (str.72), Drholecká pahorkatina (str.88), Braniškovice (místo Branišovice – str.90)
- další chyby, např.: „v ní je bývala i židovská čtvrť“ (str.38), „otevřená krajina obklopená lesem členitou krajinou“ (str.40), „přírodně blízkou“ (str.47), „tyto sídliště“ (str.62), „Přírodní park je vyhlášeno polně-lesní Údolí Bílého potoka“ (str.70), „V podstatě se jedná několik pahorkatin“ (str.71), „Centrum oblasti jsou město Břeclav“ (str.99), „ve 13. třináctém století“ (str.118)
- nevhodně použitá „geografická hantýrka“, např.: „Geomorfologie oblasti funguje tak, že...“ (str.53), „Geologie je pestrá“ (str.56), „Biota je z poloviny tvořena Lechovickým a z poloviny Jevišovickým bioregionem“ (str.115)
- nejasné a zmatené formulace, např.: „Krajinářskou rozmanitost i silně podporuje velmi rozmanitá geologická stavba dále rozčleněná řadou větších řek (str.22), „Etnografická oblast je kultura společnosti, která se nachází na přirozeném a tradičním prostředí“ (str.23), „Valašsko a valašské obyvatelstvo je nejvíce sporné osídlení“ (str.24), „Oblast tvoří centrální široce otevřenou tektonická sníženina severně s miocenními jíly překrytými sprašemi“ (str.29), „Mikulovská pahorkatina z nejzazšího výskytu Karpatských flyšů a mezi nimi Pavlovské vrchy...“ (str.108), „Národní kulturní památka je Z technických památek je zde Zámek Milotice.“ (str.124), „U severního okraje oblasti klima přechází do druhého vegetačního stupně“ (str.128)
- formální chyby: na str.21 je dvakrát týž obrázek; u obr.6 na str.31 je zřejmě špatně uvedeno Olešnicko, ač má jít o ilustraci k Opatovicku; na ortofotomapě (první část) je uveden název Blansko, ačkoliv se jedná o OKR Adamovsko; do území Jihomoravského kraje zde není zařazeno přes 30 obcí Z a SZ od Tišnova, které byly k Jm kraji přiřčeny před osmi lety z kraje Vysočina!
- věcné chyby, připomínky:
 - str.32: Jevíčka si „neproráží cestu Zábřežskou vrchovinou směrem k Litovli“, neboť se vlévá pod Moravskou Třebovou do Třebůvky!
 - str.34: Na východ od Kořenecka není OKR Jevišovicko!
 - str.35: Přírodní park Kořenecko není polně-lesní, ale polně-lučně-lesní, neboť jsou zde i rozlehlejší zbytky květnatých luk (včetně upolínových), patřící k nejcennějším v rámci celé Dražanské vrchoviny; nelze proto mluvit o „malé přírodní významnosti“ (viz str.36)!
 - str.39: V OKR Svratecká hornatina není „výskyt přirozených a smíšených lesů na prudkých svazích Svitavy“, ale Svratky!
 - str.43: „Mimořádnou geomorfologickou podobu vyrovnává průměrná biota a relativně nezajímavé kulturní rysy.“ - Co to je „průměrná biota“? A proč je v OKR Adamovsko pouze „průměrná“. Vždyť je zde i souvislý komplex rozmanitých lesů!
 - str.44: V tab.7 se mylně uvádí Svratka místo Svitavy! Překvapuje, že v polovině 19. století byl v Adamově automobilový průmysl.
 - str.48: V tab.8 překvapuje „přítomnost škrapů na polích“!
 - str.55-57: Jako tišnovský rodák a patriot jsem poněkud překvapen přiřčením Rosicka k OKR Tišnovsko. Vždyť Rosicko má jinou kulturní i historickou charakteristiku. Zřejmě byla brána

jako sjednocující znak sníženina Boskovické brázdy. Proč není ve znacích kulturní a historické charakteristiky jako pozitivní uveden klášter Porta coeli a jako negativní velkolom na Čebínce?

str.67: Součástí přírodního parku Podkomorské lesy není Mojetínský kras, ten se nachází v OKR Kořenecko! V údolí Bobravy nestojí větrné mlýny!

str.70: Kostel v Deblíně není poutní, a není zde, ani nebyl, klášter!

str.73: Proč se pouze zde (v OKR Slavkovsko) ve významných znacích uvádí, že „dominantami obcí jsou kostely“? Vždyť to platí pro většinu OKR!

str.80: Překvapuje, že znak „velké množství lesních mýtin pravoúhlého tvaru“ (v OKR Ždánicko) je brán dle projevu jako pozitivní. Vždyť se vesměs jedná o trvalé, navíc z části zabetonované mýtiny na místě ropných a plynových vrtů!

str.87: Rozdělení vody mezi říční koryta a mlýnské náhony (v OKR Rajhradsko) není „dle projevu“ neutrální, jak se zde uvádí, ale výrazně pozitivní. Obdobně nádrže včetně hrázového systému vodního díla Nové Mlýny (viz str.107) určitě nepůsobí neutrálně!

str.94: Hustopečsko ani Kyjovsko nejsou jádrovou oblastí Hornácka!

str.106: Překvapuje, že v charakteristice OKR Novomlýnsko se píše, že „kolem Svitavy vznikla řada historických měst, např. Dolní Věstonice, Pouzdrany nebo Velké Němčice“ - nejedná se o města, a už vůbec ne kolem řeky Svitavy!

str.112: Poněkud neorganicky působí, že v charakteristice OKR Jaroslavicko se píše, že „vegetace působí na lidské vnímání negativně. Evokuje strach z neznámého a obavy o budoucnost.“ - To je váš vlastní názor? A pociťujete „strach z vegetace“ právě na Jaroslavicku?

str.124: V NPP Váté písky není „původní luční vegetace“, ale unikátní společenstva psamofytů!

str.125: Překvapuje, že nížinná říčka Kyjovka je řazena v OKR Hodonínsko do lipanového pásma. A to, že rozlehlé pískovny jsou „podle projevu“ hodnoceny neutrálně!

str.132: Překvapuje, že pro OKR Blatnicko se uvádí „menší kulturní významnost“. Vždyť zobrazení zdejších poutí Jožou Uprkou jsou evropsky známé a Velká nad Veličkou je centrem hornáckého folkloru, každoročně se zde pořádají slavné folklorní slavnosti!

str.135: Mezi významnými znaky přírodní charakteristiky OKR Bělokarpatisko chybí květnaté louky s rozptýlenými listnatými stromy (jsou zde uvedena pouze „květnatá luční společenstva“), která právě dávají této krajině výjimečný ráz.

str.137: Co je myšleno větou v závěru, že „krajinný ráz je do určité míry individuální práce“. Koho? A kde je v kraji Vysočina průměrná roční teplota 1⁰C (viz tab.37)?

8. Otázky pro diskusi u obhajoby diplomové práce

Jak lze využít diferenciaci území na oblasti krajinného rázu a jejich hodnocení v praxi územního a krajinného plánování?

Práci k obhajobě: Doporučuji ☒ NEDOPORUČUJI ☐

Klasifikace práce

Výborně ☐ Velmi dobře ☐ Dobře ☒ Uspokojivě ☐ Vyhovující ☐ Nevyhovující ☐

Datum 28.5.2012..... podpis hodnotitele

Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.